

УДК 343.346

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2019-66-1-91-98>

Пилипенко Євгенія Олексіївна,

кандидат юридичних наук

(Донецький юридичний інститут МВС України,
м. Кривий Ріг)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4044-5421>

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗАЛИШЕННЯ В НЕБЕЗПЕЦІ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА КРАЇН ЗМІШАНОЇ ТА ДАЛЕКОСХІДНОЇ ПРАВОВИХ СИСТЕМ

Статтю присвячено дослідженню кримінальної відповідальності за залишення в небезпеці відповідно до законодавства країн змішаної та далекосхідної правових систем, а також аналізу об'єктивних та суб'єктивних ознак складу вказаного злочину. Здійснено порівняльний аналіз видів покарання, які застосовуються до винних у скоєнні залишення в небезпеці осіб у країнах змішаної правової системи (Данії, Швеції) та далекосхідної (Японії, Південній Кореї).

Ключові слова: *правова система; залишення в небезпеці; кримінальна відповідальність; покарання*

Постановка проблеми. Залишення в небезпеці, тобто свідоме залишення без допомоги особи, яка перебуває в небезпечному для життя становищі і позбавлена можливості вжити заходів щодо самозбереження, визнається злочином згідно із кримінальним законодавством багатьох країн світу романо-германської, англо-американської, змішаної та далекосхідної правових систем.

Україна як держава, характерними рисами правової системи якої є, по-перше, домінування нормативного правового акта як форми (джерела) права; по-друге, поділ системи права на дві підсистеми — публічну і приватну; по-третє, диференціація і кодифікація галузей права (романо-германська правова система); у питаннях удосконалення кримінального законодавства, у тому числі щодо відповідальності за залишення в небезпеці, повинна керуватись досвідом не тільки країн тотожної з нею правової системи, але й держав інших правових систем. Цінним для дослідження є досвід країн змішаної та далекосхідної правових систем, адже ці країни мають найвищий рівень соціального забезпечення населення та одночасно достатньо низький показник скоєння кримінальних порушень проти життя та здоров'я осіб.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Кримінальну відповідальність за залишення в небезпеці досліджували такі вчені, як В. В. Бабаніна, Ю. О. Власов, І. І. Горелік, О. С. Горелік, Я. О. Миц, П. І. Орлов, М. В. Сенаторов. Проте це питання потребує більш детального дослідження та аналізу, особливо кримінальної відповідальності за залишення в небезпеці країн змішаної та далекосхідної правових систем.

Метою запропонованої статті є всебічне дослідження та аналіз кримінальної відповідальності за залишення в небезпеці відповідно до законодавства країн змішаної та далекосхідної правових систем.

Виклад основного матеріалу. Кожна цивілізована країна світу бере на себе зобов'язання приділяти максимум уваги тим особам, які з різних причин позбавлені можливості піклуватися про себе самостійно. На сьогодні це завдання реалізується через систему відносин, де на державу й громадян цілком справедливо покладаються певні обов'язки з надання допомоги людям, які знаходяться саме в небезпечному для життя становищі та не

можуть ужити заходів щодо самозбереження, і встановлюється кримінальна відповідальність за невиконання цих обов'язків. Слід зазначити, що така відповідальність устанавлюється законодавством багатьох країн незалежно від правової системи, до якої вони належать.

Правова система — це комплекс взаємозалежних і узгоджених юридичних засобів, призначених для регулювання суспільних відносин, а також юридичних явищ, що виникають унаслідок такого регулювання (правові норми, правові принципи, правосвідомість, законодавство, правові відносини, юридичні установи, юридична техніка, правова культура, стан законності та її деформації, правопорядок та ін.). Тобто правова система — це обумовлена об'єктивними закономірностями розвитку суспільства цілісна система юридичних явищ, що постійно діють внаслідок відтворення й використання людьми та їх організаціями (насамперед державою) для досягнення своїх цілей [1, с. 237].

Між іншим, правові системи мають певну класифікацію. О. Ф. Скакун запропонувала таку класифікацію типів правових систем: 1) романо-германський (країни континентальної Європи: Італія, Франція, Іспанія, Швейцарія, Німеччина, Австрія, Україна тощо); 2) англо-американський (Англія, США, Канада, Північна Ірландія, Австралія, Нова Зеландія); 3) змішаний (Данія, Швеція тощо); 4) релігійно-традиційний (мусульманські країни: Саудівська Аравія, Іран, Лівія; Індія; далекосхідні країни: Японія, Південна Корея; країни африканської групи : Африка, Мадагаскар) [1, с. 524].

Стосовно *змішаного типу правової системи* слід зазначити, що це сукупність національних правових систем, які мають спільні риси, що виявляються в єдності їхніх закономірностей і тенденцій розвитку на основі сприйняття елементів правових систем романо-германського і англо-американського типів. У змішаному типі правової системи домінує нормативний правовий акт як юридичне джерело права. Норма права як еталон поведінки багато важить у регулюванні суспільних відносин. Судова практика багато важить у системі джерела права. Правда, цей тип правової системи можна назвати гібридним. Змішаними можна вважати багато правових систем сучасності. Виділяючи гібридний тип правової системи, мають на увазі групи систем, у яких існують елементи двох класичних типів — романо-германського й англо-американського. Нормативний правовий акт (закон) визнано головним джерелом права. Водночас значну увагу приділено судовій практиці, поширеній у країнах загального права, і визнано роль судового прецеденту. Джерелами (формами) права країн змішаного типу правової системи є *закон, підзаконні акти, правовий звичай, судовий прецедент* [1, с. 576–579].

Залишення в небезпеці як склад злочину закріплений у кримінальному законодавстві країн змішаного типу правової системи, представниками якої можна назвати такі країни, як Швеція та Данія.

Стаття 9 розділу 3 «Про злочини проти життя та здоров'я» КК Швеції передбачає кримінальну відповідальність за створення іншою особою через грубу необережність смертельно небезпечної ситуації або небезпеки заподіяння тяжкого тілесного ушкодження чи серйозного захворювання [2, с. 39].

Параграф 250 розділу 25 «Насильницькі злочини проти особи» КК Данії передбачає кримінальну відповідальність за створення для потерпілого безпорадного становища та залишення його в таких умовах особою, що була зобов'язана піклуватися про потерпілого, а також тоді, коли це призвело до смерті або тяжких тілесних ушкоджень [3, с. 187].

Отже, об'єктами залишення в небезпеці в зазначених країнах є життя та здоров'я особи, на відміну від КК України, де об'єктом залишення в небезпеці є тільки життя особи.

Об'єктивна сторона залишення в небезпеці, відповідно до кримінального законодавства Данії, як і України, характеризується діянням у формі бездіяльності, а саме: 1) бездіяльності-невтручання, тобто залишення потерпілого без необхідної допомоги; 2) бездіяльності, що зумовлена попередніми діями винної особи, тобто створенням для потерпілого небезпечного для життя та здоров'я становища. Оскільки залишення в небезпеці, згідно із КК Данії (§ 250), передбачає виникнення можливих тяжких наслідків для потерпілого у вигляді смерті або завдання тяжких тілесних ушкоджень, то цей делікт може бути злочином як із

формальним, так і з матеріальним складом. У разі, коли залишення в небезпеці призвело до виникнення тяжких наслідків для потерпілого, об'єктивна сторона злочину буде характеризуватися не тільки діянням, але й суспільно небезпечними наслідками та причинним зв'язком між діянням та наслідками.

Власне, об'єктивна сторона залишення в небезпеці, згідно із КК Швеції, може характеризуватися тільки діянням у формі бездіяльності, що зумовлена попередніми діями винної особи, тобто створенням для потерпілого небезпечного для життя та здоров'я становища. Більш того, склад досліджуваного злочину (залишення в небезпеці), що передбачений ст. 9 КК Швеції, не охоплює виникнення шкідливих наслідків для потерпілого, а отже, буде вважатися злочином із формальним складом, що відрізняє його від злочину, передбаченого ст. 135 КК України.

Суб'єкт залишення в небезпеці, відповідно до кримінального законодавства Данії, є *спеціальним*, тобто ним є особа, яка повинна піклуватися про потерпілого, але сама створила небезпечне для його життя та здоров'я становище й залишила його в такому стані.

Проте суб'єктом залишення в небезпеці, згідно із кримінальним законодавством Швеції, може бути будь-яка особа, яка своїми діями створює для іншої особи смертельну небезпеку або небезпеку завдання їй тяжких тілесних ушкоджень, тому він (суб'єкт) є *загальним*.

Суб'єктивну сторону залишення в небезпеці, відповідно до кримінального законодавства Данії, у тому числі й України, характеризує намір щодо діяння та необережність щодо наслідків. Однак суб'єктивна сторона залишення в небезпеці, відповідно до кримінального законодавства Швеції, має суттєву відмінність від суб'єктивної сторони цього злочину як України, так і Данії: суб'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 9 КК Швеції, щодо діяння характеризується тільки необережністю, що прямо зазначено в редакції статті.

За залишення в небезпеці до винної особи, відповідно до КК Данії, застосовується покарання у вигляді позбавлення волі; згідно із КК Швеції — аналогічно (позбавлення волі) або штраф [3, с. 187; 2, с. 39].

Також не слід залишати без уваги кримінальне законодавство таких країн далекого сходу правової системи, як Японія та Південна Корея, оскільки в цих країнах злочинам щодо залишення в небезпеці приділяється велика увага, а в Кримінальному кодексі Японії цьому виду злочину навіть присвячено окремий розділ.

Як відомо, Кримінальний кодекс Японії був прийнятий ще 27 квітня 1907 року і є досі чинним.

Розділ 30 КК Японії «Злочини щодо залишення потерпілого напризволяще» містить у собі три статті (ст. ст. 217–219), зміст яких відповідає покаранню за залишення в небезпеці [4, с. 131–133].

Ст. 217 КК Японії зазначає, що особа, котра залишила потерпілого, який через певні причини (недоліток чи, навпаки, похилого віку; має фізичні вади або хворіє) не може піклуватися про себе, карається позбавленням волі з примусовою фізичною працею на строк до одного року.

Ст. 218 КК Японії *встановлює кримінальну відповідальність* за залишення напризволяще потерпілого особою, яка зобов'язана була дбати про потерпілого, але не надала йому необхідної допомоги й опіки, та *покарання* у вигляді позбавлення волі з примусовою фізичною працею на строк від трьох місяців до п'яти років. Якщо злочин було скоєно членом родини по прямій лінії, то строк позбавлення волі збільшиться і буде складати від шести до семи років із примусовою фізичною працею.

Ст. 219 КК Японії зазначає таке: якщо скоєння злочинних дій, передбачених ст. 217–218 КК, стало причиною смерті потерпілого або тілесних ушкоджень, то покарання признається саме за нанесення таких ушкоджень, якщо ці покарання більш суворі, ніж ті, що зазначені в ст. 217–218 КК.

Об'єктом посягання злочинних дій, передбачених ст. ст. 217–219 КК Японії, є життя та здоров'я особи.

Об'єктивна сторона (ст. ст. 217–219 КК Японії), як і в Україні, полягає в злочинній бездіяльності, тобто особа залишає потерпілого в небезпечному для життя та здоров'я становищі. Потерпілим, як видно із цієї статті, визнається фізична особа, яка через малоліття, похилий вік, фізичні вади або хвороби не може піклуватися про себе.

Суб'єкт злочину, що передбачений ст. 217 КК Японії, *загальний*, тобто ним може бути будь-яка фізична особа, що досягла віку кримінальної відповідальності. У Японії до кримінальної відповідальності притягуються фізичні особи, які на час скоєння злочину досягли 14-річного віку. Суб'єкт злочину, передбаченого ст. 218 КК Японії, як і злочину, передбаченого ст. 135 КК України, є *спеціальним*, а саме ним може бути особа, що була зобов'язана дбати про потерпілого, та не надала йому необхідної допомоги та опіки. Однак, на відміну від ст. 135 КК України, ст. 218 КК Японії призначає більш суворе покарання для суб'єкта злочину, що має родинні зв'язки по прямій лінії з потерпілою особою.

Суб'єктивна сторона злочинів, передбачених ст. ст. 217–219 КК Японії, характеризується наміром по відношенню до самого діяння, до наслідків, що виникли, вина ж характеризується тільки необережністю. Тобто зазначені злочини характеризуються змішаною формою вини.

Ст. 219 КК Японії встановлює кваліфікований вид злочинів, передбачених ст. ст. 217–218 КК Японії, а саме встановлює кримінальну відповідальність за скоєння злочинних дій, передбачених ст. 217–218 КК Японії, якщо вони спричинили смерть або тілесні ушкодження потерпілому.

За скоєння злочинів, передбачених ст. 217–219 КК Японії, до винної особи застосовується покарання у вигляді позбавлення волі на певний строк з обов'язковим залученням до примусової фізичної роботи.

Також треба приділити увагу дослідженню складу залишення в небезпеці в Південній Кореї.

Кримінальний кодекс Південної Кореї був затверджений Законом № 293 від 18.09.1953 та набув чинності в жовтні того ж року.

Розділ 27 «Злочини, пов'язані з відмовою та поганим поведінням» містить у собі ст. 271, яка складається із чотирьох частин [5, с. 176–177].

Ч. 1 ст. 271 КК Кореї зазначає, що особа, що відмовляє іншій особі в допомозі, яка через малоліття, старість, хвороби не може собі допомогти, але мала обов'язок дбати та турбуватися про потерпілого, визнається винною та підлягає покаранню у вигляді позбавлення волі на строк не більше трьох років або штрафу в розмірі не більше п'яти мільйонів вон.

Ч. 2 ст. 271 КК Кореї зазначає, що у випадку, якщо злочин, зазначений у ч. 1 ст. 271 КК, скоєно відносно близького родича винного по прямій лінії, то особа підлягає покаранню у вигляді позбавлення волі на строк не більше десяти років або штрафу в розмірі не більше п'ятнадцяти мільйонів вон.

Ч. 3 ст. 271 КК Кореї зазначає, що особа, яка внаслідок скоєння нею злочину, зазначеного в ч. 1 ст. 271 КК, ставить під загрозу життя іншої особи, підлягає покаранню у вигляді каторжних робіт на строк не більше семи років.

Ч. 4 ст. 271 КК Кореї зазначає, що особа, яка внаслідок скоєння нею злочину, зазначеного в ч. 2 ст. 271 КК, ставить під загрозу життя іншої особи, підлягає покаранню у вигляді каторжних робіт на строк не менше двох років.

Об'єктом посягання злочинних дій, передбачених ст. 271 КК Кореї, є життя та здоров'я особи.

Об'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 271 КК Кореї, як і відповідно до ст. 135 КК України, виявляється у 2-х формах: 1) злочинній бездіяльності-невтручанні, коли особа залишає потерпілого в небезпечному для життя та здоров'я становищі; 2) бездіяльності, що зумовлена попередніми діями суб'єкта злочину. Потерпілим, відповідно до цієї статті, визнається фізична особа, яка через малоліття, похилий вік, фізичні вади або хвороби не може піклуватися про себе.

Суб'єкт злочину, що передбачений ст. 271 КК Кореї, як і відповідно до ст. 135 КК України, є *спеціальним*, тобто ним може бути особа, яка зобов'язана була дбати та турбуватися про потерпілого, та не надала йому необхідної допомоги. Однак, на відміну від кримінального законодавства України, ч. 2 та ч. 4 ст. 271 КК Кореї призначає більш суворе покарання для суб'єкта злочину, що має родинні зв'язки по прямій лінії з потерпілою особою. Подібна норма в ст. 135 КК України відсутня.

Суб'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 271 КК Кореї, характеризується змішаною формою вини, а саме наміром по відношенню до самого діяння, до наслідків, що виникли, і буде характеризуватися тільки необережністю.

Серед видів покарання, що застосовують до винної особи, можна виокремити такі: штраф, каторжні роботи або позбавлення волі на певний строк.

Основні характеристики складу залишення в небезпеці країн змішаної та далекосхідної правових систем можна відобразити у вигляді таблиці.

Склад залишення в небезпеці окремих країн змішаної правової системи

№ з/п	Країна	Стаття КК (параграф)	Об'єкт залишення в небезпеці
1.	Швеція	Ст. 9	Життя та здоров'я особи
2.	Данія	§ 250	Життя та здоров'я особи

№ з/п	Країна	Стаття КК (параграф)	Об'єктивна сторона залишення в небезпеці
1.	Швеція	Ст. 9	Характеризується тільки діянням у формі бездіяльності, що зумовлена попередніми діями винної особи, тобто створенням для потерпілого небезпечного для життя та здоров'я становища
2.	Данія	§ 250	Характеризується діянням у формі 1) бездіяльності-невтручання, тобто залишення потерпілого без необхідної допомоги; 2) бездіяльності, що зумовлена попередніми діями винної особи, тобто створенням для потерпілого небезпечного для життя та здоров'я становища. Передбачає можливість виникнення тяжких наслідків для потерпілого у вигляді смерті або спричинення тяжких тілесних ушкоджень

№ з/п	Країна	Стаття КК (параграф)	Суб'єкт залишення в небезпеці
1.	Швеція	Ст. 9	Загальний
2.	Данія	§ 250	Спеціальний

№ з/п	Країна	Стаття КК (параграф)	Суб'єктивна сторона залишення в небезпеці
1.	Швеція	Ст. 9	Щодо діяння характеризується тільки необережністю
2.	Данія	§ 250	Характеризується наміром щодо діяння та необережністю щодо наслідків

№ з/п	Країна	Стаття КК (параграф)	Покарання за залишення в небезпеці
-------	--------	----------------------	------------------------------------

1.	Швеція	Ст. 9	Штраф або позбавлення волі до 2-х років
2.	Данія	§ 250	Позбавлення волі до 8-и років, якщо залишення в небезпеці призвело до смерті або тяжких тілесних ушкоджень

Склад залишення в небезпеці деяких країн далекосхідної правової системи

№ з/п	Країна	Стаття КК (параграф)	Об'єкт залишення в небезпеці
1.	Японія	217–219	Життя та здоров'я особи
2.	Південна Корея	271	Життя та здоров'я особи

№ з/п	Країна	Частина, стаття КК (параграф)	Об'єктивна сторона залишення в небезпеці
1.	Японія	217	Полягає в злочинній бездіяльності, тобто особа залишає потерпілого в небезпечному для життя та здоров'я становищі. Потерпілим, згідно із цією статтею, визнається фізична особа, яка через малоліття, похилий вік, фізичні вади або хвороби не може піклуватися про себе
		218	Виражається в бездіяльності, що полягає в залишенні напризволяще потерпілого особою, що зобов'язана була піклуватися про потерпілого, та не надала йому необхідної допомоги та турботи
		219	Полягає у скоєнні злочинних діянь, передбачених ст. 217–218 КК, що спричинили настання смерті або тілесні ушкодження потерпілому
2.	Південна Корея	ч. 1 ст. 271	Виражається в бездіяльності, що полягає у відмовлянні особи допомогти іншій, котра через малоліття, старість, хвороби не може собі допомогти, а винна особа мала обов'язок дбати та турбуватися про потерпілого
		ч. 2 ст. 271	Діяння, передбачене ч. 1 відносно близького родича винного по прямій лінії
		ч. 3 ст. 271	Діяння, передбачене ч. 1, що ставить під загрозу життя іншої особи
		ч. 4 ст. 271	Діяння, передбачене ч. 2, що ставить під загрозу життя іншої особи

№ з/п	Країна	Стаття КК (параграф)	Суб'єкт залишення в небезпеці
1.	Японія	217	Загальний
		218	Спеціальний
		219	Загальний та спеціальний
2.	Південна Корея	271	Спеціальний

№ з/п	Країна	Стаття КК (параграф)	Суб'єктивна сторона залишення в небезпеці
-------	--------	----------------------	---

1.	Японія	217–219	Характеризується наміром по відношенню до самого діяння, до наслідків, що виникли; форма вини буде характеризуватися тільки необережністю
2.	Південна Корея	271	Характеризується наміром по відношенню до самого діяння, до наслідків, що виникли; форма вини буде характеризуватися тільки необережністю

№ з/п	Країна	Частина, стаття КК (параграф)	Покарання за залишення в небезпеці
1.	Японія	217	Позбавлення волі з примусовою фізичною працею на строк до 1-го року
		218	Позбавлення волі від 6-и до 7-и років з примусовою фізичною працею
		219	Покарання призначається залежно від виду завданих тілесних ушкоджень
2.	Південна Корея	ч. 1 ст. 271	Позбавлення волі на строк не більше 3-х років або штраф у розмірі не більше 5-и мільйонів вон
		ч. 2 ст. 271	Позбавлення волі на строк не більше 10-и років або штраф у розмірі не більше 15-и мільйонів вон
		ч. 3 ст. 271	Каторжні роботи на строк не більше 7-и років
		ч. 4 ст. 271	Каторжні роботи на строк не менше 2-х років

Що стосується позитивного для України досвіду встановлення кримінальної відповідальності за залишення в небезпеці, згідно із законодавством країн змішаної та далекосхідної правових систем, це насамперед необхідність закріплення на законодавчому рівні об'єктом злочину, передбаченого ст. 135 КК України «Залишення в небезпеці», не тільки життя, але й здоров'я особи, адже такий злочин, у тому числі особливо кваліфікований, передбачений ч. 3 ст. 135 КК України, може завдати тяжкої шкоди саме здоров'ю потерпілого.

Також позитивним для законодавства України у сфері кримінальної відповідальності за залишення в небезпеці є запозичення досвіду країн змішаної та далекосхідної правових систем щодо встановлення такого виду покарання, як штраф. На наш погляд, цей крок є доцільним та виваженим, оскільки для кожної людини її матеріальний добробут займає в житті важливе місце. В умовах економічної кризи, масового безробіття та стрімкого росту цін, який поєднується зі зниженням купівельної спроможності населення, уведення покарання у вигляді стягнення певної грошової суми на користь держави (штрафу) за залишення в небезпеці надасть можливість більш ефективного виконання мети покарання — попередження вчинення подібних злочинів. Крім того, виплата певної грошової суми на користь держави буде причиною зменшення прибуткової частини заробітку особи, що вчинила злочин, унаслідок чого вона відчуватиме певні незручності, оскільки не зможе дозволити собі бажані матеріальні блага, які мала раніше.

Також слід зазначити, що введення штрафу як виду покарання за залишення в небезпеці матиме позитивний характер для держави взагалі, а саме для її бюджетної системи, оскільки грошові кошти від сплати штрафу будуть надходити до державного бюджету України, і які, головне, можна використовувати саме для покращення стану соціальної сфери держави — фінансування медичних закладів, закладів соціально-виховного характеру тощо, а також фінансування правоохоронних органів, судових установ і под.

Висновок. На наш погляд, дослідження та аналіз кримінального законодавства зарубіжних країн є одним із напрямів більш глибокого та предметного дослідження національ-

ного законодавства, пошуку оптимальних кримінально-правових конструкцій, використання яких надасть можливість уникнути певних помилок та скористатися найкращим зарубіжним досвідом щодо удосконалення кримінально-правових норм, у тому числі тих, що встановлюють кримінальну відповідальність за залишення в небезпеці.

Список використаних джерел

1. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2001. 656 с.
2. Уголовный кодекс Швеции / науч. ред. Н. Ф. Кузнецова, С. С. Беляев. Санкт-Петербург: Издательство «Юридический центр Пресс», 2001. 320 с.
3. Уголовный кодекс Дании / науч. ред. и предисл. С. С. Беляева; перевод с дат. и англ. С. С. Беляева, А. Н. Рычевой. Санкт-Петербург: Издательство «Юридический центр Пресс», 2001. 230 с.
4. Уголовный кодекс Японии / науч. ред. и предисл. А. И. Коробеева; перевод с япон. В. Н. Яремина. Санкт-Петербург: Издательство «Юридический центр Пресс», 2002. 226 с.
5. Уголовный кодекс Республики Корея / науч. ред. и предисл. А. И. Коробеева; перевод с корейского В. В. Верхоляка. Санкт-Петербург: Издательство «Юридический центр Пресс», 2003. 242 с.

Пилипенко Евгения Алексеевна,

кандидат юридических наук

(Донецкий юридический институт МВД Украины, г. Кривой Рог)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4044-5421>

УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ОСТАВЛЕНИЕ В ОПАСНОСТИ ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ СТРАН СМЕШАННОЙ И ДАЛЬНЕВОСТОЧНОЙ ПРАВОВЫХ СИСТЕМ

Статья посвящена исследованию уголовной ответственности за оставление в опасности по законодательству стран смешанной и дальневосточной правовых систем, а также анализу объективных и субъективных признаков состава указанного преступления. Осуществлён сравнительный анализ видов наказания, применяемых к виновному в совершении оставления в опасности лицу в странах смешанной правовой системы (Дании, Швеции) и дальневосточной (Японии, Южной Кореи).

Ключевые слова: правовая система; оставление в опасности; уголовная ответственность; наказание

Pilipenko Evheniia Alekseevna,

PhD in Law

(Donetsk Law Institute, MIA of Ukraine, Kryvyi Rih)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4044-5421>

CRIMINAL LIABILITY FOR THE ABANDONMENT IN DANGER IN COUNTRIES OF MIXED AND FAR EASTERN LAW SYSTEMS

The article discloses the criminal liability for the abandonment in danger in countries of American and English law system and also the analysis of objective and subjective signs of the composition of abandonment in danger. A comparative analysis of the criminal responsibility and punishment for abandonment in danger in countries which belong to Mixed law family (Denmark, Sweden) and Far Eastern law family (Japan, South Korea).

The object of abandonment in danger in countries which belong to Mixed law family (Denmark, Sweden) and Far Eastern law family (Japan, South Korea) is the person's life and health, while in Ukraine one of the objects is only human life. In Sweden, abandonment in danger if it is committed intentionally, and in Denmark, Japan, South Korea it will be a crime if is committed inadvertently. In this regard, there are differences in the punishment appointment for abandonment in danger. In countries which belong to Mixed law family (Denmark, Sweden) and Far Eastern law family (Japan, South Korea), the object is human life and health, and in Ukraine only human life. Since abandonment in danger is a crime against human's life and health, and it can cause health damage in the form of bodily harm, borrowing the foreign experience in the scope of abandonment in danger is necessary for Ukraine.

Key words: law system; abandonment in danger; criminal liability; punishment

Надійшла до редколегії 28.01.2019